

UDC 930.85 (4—12)

YU ISSN 0350—7653

ACADEMIE SERBE DES SCIENCES ET DES ARTS

COMITE INTERACADEMIQUE DE BALKANOLOGIE
DU CONSEIL DES ACADEMIES DES SCIENCES ET DES ARTS
DE LA R.S.F.Y.

INSTITUT DES ETUDES BALKANIQUES

BALCANICA

ANNUAIRE DE L'INSTITUT DES ETUDES BALKANIQUES

XVI—XVII

BELGRADE
1985—1986

<http://www.balcanica.rs>

литичке већ и привредне и културне историје Срба.

Само у неколико библиографских јединица је назначено где се одређени лист може наћи. Коментари при крају неких библиографских јединица — „Библиотечка реткост“, „Велика реткост као комплет“, „Сачуван делимично“ — узнемиравају и истражи-

ваче и библиофиле. Мада није уобичајено, штета је да није — бар код оних који се најтеже налазе — додат и податак у којим установама се тражени лист може наћи. То би још више допринело вредности ове изузетно корисне књиге а истраживачима уштедело велики труд.

Љубодраг П. Ристић

SÜDOSTFORSCHUNGEN, Bd. XLI—XLIV München 1982—1985.

Један од најпознатијих светских часописа са радовима о југоисточној Европи, „Südostforschungen“ из Минхена, наставља лепу традицију редовног излагања и пред нама се налазе четири последња тома.

Књиге о којима је реч по концепцији се не разликују од претходних. Две мање целине садрже извештаје са разних конгреса и симпозијума посвећених проучавањима југоисточне Европе као и краће некрологе, док се са преостале две, са студијама и приказима нових књига, овај часопис, квалитетом радова и информисаношћу, и издаваја, од осталих сличних публикација.

У првој обимнијој рубрици под насловом *Aufsätze* (1982, Bd. XLI 1—346; 1983, Bd. XLII, 1—299; 1984, Bd. XLIII, 1—304; 1985, Bd. XLIV, 1—245) објављено је доста интересантних студија и расправа из историје, народне књижевности, уметности, текстова који се баве проблематиком односа народа и држава југоисточне Европе. Хронолошки посматрано, у радовима се обрађује тематика од најстаријих времена па све до наших дана, расправља се о Отоманском Царству, о државама и државицама, њиховим успонима и падовима, о сеобама народа и њиховим међусобним прожимањима. Од ових радова који су од посебног интереса и за наше читаоце извајамо неколико. У првом Отхмар Никола Хаберл критички расправља о прилозима

Владимира Дедијера под насловом *Kritische Anmerkungen zu Vladimir Dedijers Dokumentation des jugoslawisch-sowjetischen Konflikts von 1948* (1982, Bd. XLI, 325—332), док Мухамед Хаџијахић исцрпно пише о *Letoniscy* попа Дукљанина у раду *Das Regnum Sclavorum als historische Quelle und als territoriale Substrat* (1983, Bd. XLII, 11—60). За истраживаче простора јужне Европе од посебног су интереса и две расправе које су написали Клаус-Детлев Гротхусен, један од најпознатијих немачких научника који се већ годинама бави проблематиком балканологије, и Јадран Ферлуга. Студија првог аутора, *Modernisierung und Nationsbildung. Modelltheoretische Überlegungen und ihre Anwendung auf Serbien und die Türkei* (1984, Bd. XLIII, 135—180), намеће се занимљивим теоретским приступом који иницира даљња слична истраживања, док се Ј. Ферлуга, *Byzanz auf dem Balkan im frühen Mittelalter* (1985, Bd. XLIV, 1—16) бави увек интересантном проблематиком Византије и балканских народа.

Оно што часопису о коме је реч даје посебну вредност, и по чему је он годинама већ познат, јесу многобројне рецензије и прикази књига у којима се расправља о народима и државама јужне Европе. Прикази су подељени у девет целина, а о радовима наших аутора расправља се најчешће у првој, *Südosteuropa-Allgemeines*, и у четвртој, *Jugoslawien*. П.

Барта говори похвално о књизи Г. Станојевића *Србија у време бечког рата 1683—1699* (1982, Vd. XLI, 451—452), а у истом тому налазе се и прикази књига чији су аутори М. Валентић, Н. Шехић, П. Луковић, Н. Ражњатовић, И. Катациев.

У наредном тому W. Kessler расправља о књизи *Историја Југославије 1918—1978*, (1983, Vd. XLII, 388—389) Бранка Петрановића, а Срећко М. Џаја о делу *Где се налазила Србија од VII до XII века* (389—393) Реље Новаковића.

Трећа књига часописа доноси доста разноврсних приказа радова из области етнологије, А. Антонијевић, *Обреди и обичаји балканских сточара* (1984, Vd. XLIII,

360—363), библиографије (А. Панковић, *Српске библиографије 1766—1850*, 438—439), културних ве за Срба и Бугара (Б. Игњатовић, *Штампање бугарских књига и листова у српским штампаријама 1833—1878*, 453—454) и уметности (А. Давидов, *Српски бакрорези 18. века*, 481—483).

И из последњег тома часописа издвајамо рецензије књига Д. Драгојловића, *Богомилство на Балкану и у Малој Азији, II*, 1985 (Vd. XLIV, 263—264), А. Антонијевића, *Фолклорни театар у балканским и подунавским земљама* (283—285) и зборника радова *Културно-политички покрети народа Хабсбуршке монархије у XIX веку*, (364—366).

Борђе С. Костић

REVUE DES ETUDES SUD-EST EUROPEENNE

Томе XXII/1—4, Bucureşti 1984.

У свескама на које овде обраћамо пажњу балканолога и других проучавалаца историје и културе народа југоисточне Европе нарочито је изражено настојање да се поједине области истраживања разуде и што свестраније проуче. Тако је прва свеска XXII тома ове румунске научне ревије посвећена јединственој тематској целини — *Наслеђе и иновације у пластичним уметностима*. Разноврсна тематика и хетерогени приступи сведени су овде на нешто проширене насловне садржаје преко којих се читалац упућује на детаљније ишчитавање, зависно од потребе и занимања, у првом реду оних тема које привуку његову пажњу. Тако се Esaterina Cincheza-Buculei позабавила *свеукупношћу зидног сликарства у области Халмицу (XV век)*, с посебним освртом на иконографију и осниваче (стр. 3—25). — Sagina Rora, на основу прегледа вотивног зидног сликарства XVIII века, даје социјално-политички контекст вотивног сликарства, које чини сегмент световног сликар-

ства (стр. 27—31). — *Западноевропски класицизам и уметност балканских народа* тема је предавања Фридберта Фикера (Friedbert Ficker), одржаног на међународном колоквијуму AIESEE у Букурешту, 1982. (стр. 33—44). — Mihai Ispir се позабавио *премисама за изучавање барокног наслеђа у архитектури Румуније у XIX веку* (стр. 45—56), а Kazvan Theodorescu — *савременом историјском мисли и сликом у југоисточној Европи* (стр. 57—64). — Krasimira Koeva говори о европским утицајима на бугарско сликарство 30-их година XIX века (стр. 66—72). — Joana Vlasiu + Добруца: *континуитет простора у румунском сликарству* (стр. 75—81). — Dora Panayotova-Pignet нашу пажњу задржава на *инспирацијама прошлости у савременој бугарској уметности*.

Средишне свеске (2. и 3) за 1984. годину, у два наставка доносе реферате (мисцеланеа) са V међународног конгреса за проучавање Европе (Београд, 1984).